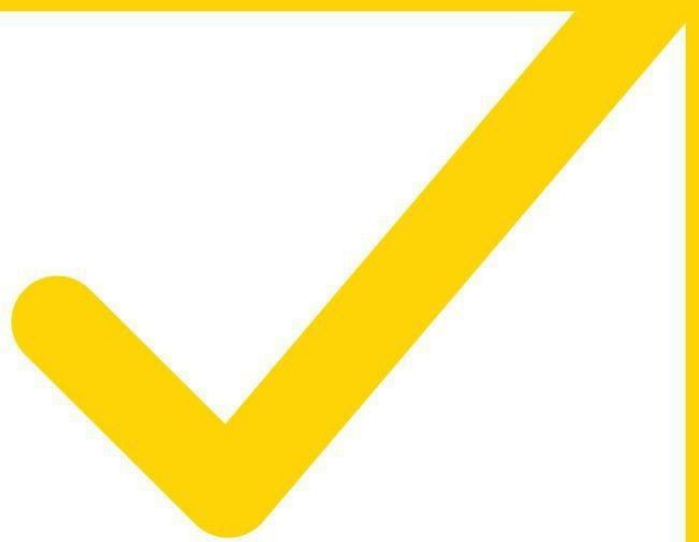

ВИСНОВОК на звіт НАБУ

ВИСНОВОК Ради громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України на звіт НАБУ за I півріччя 2022 року

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України (далі – [РГК НАБУ](#)), відповідно до частини 4 статті 26 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#n256>), підпункту 2 пункту 5 “Положення про Раду громадського контролю при НАБУ” (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/272/2015#n11> та <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132-2022-%D0%BF#Text>), реалізуючи свою функцію із забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю Національного бюро, надає свій висновок щодо Звіту (<https://nabu.gov.ua/report/zvit-pershe-pivrichchya-2022-roku>) про діяльність НАБУ за I півріччя 2022 року (далі – Звіт).

Висновок складається з 3 розділів:

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства.
2. Оцінка окремих показників діяльності Бюро у порівнянні з попередніми звітними періодами.
3. Загальна оцінка звітного періоду.

1. Відповідність Звіту вимогам законодавства

Згідно із Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» Директор Національного бюро щороку не пізніше 10 лютого та 10 серпня подає Президенту

України, Верховній Раді України та Кабінету Міністрів України письмовий звіт про діяльність Національного бюро за попередні шість місяців.

Звіт був офіційно оприлюднений 10 серпня, 2022, у передбачений Законом України “Про Національне антикорупційне бюро України” строк, а саме 10.08.2022 року на Порталі відкритих державних даних (<https://data.gov.ua/dataset/12122>).

10 серпня 2022 року здійснено публікацію звіту на сайті Бюро (<https://nabu.gov.ua/report/zvit-pershe-pivrichchya-2022-roku>), традиційна спільна із САП прес-конференція не проходила.

Згідно із частиною 3 статті 26 Закону України “Про Національне антикорупційне бюро України” в письмовому Звіті мають міститися такі обов'язкові відомості:

- 1) статистичні дані про результати діяльності з обов'язковим зазначенням таких відомостей
- 2) взаємодію з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;
- 3) співпрацю з компетентними органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями та укладені з ними угоди про співпрацю, представництво інтересів за кордоном;
- 4) співпрацю з недержавними організаціями і засобами масової інформації;
- 5) чисельність працівників Національного бюро, кваліфікацію та досвід його працівників, підвищення їх кваліфікації;
- 6) діяльність підрозділу внутрішнього контролю Національного бюро; кількість повідомлень про вчинення правопорушень працівниками Національного бюро, результати їх розгляду, притягнення працівників Національного бюро до відповідальності;
- 7) кошторис Національного бюро та його виконання;
- 8) інші відомості, що стосуються результатів діяльності Національного бюро та виконання покладених на нього обов'язків.

У Звіті міститься уся обов'язкова інформація, що передбачена чинним законодавством, наведені відомості щодо різних сфер діяльності НАБУ, описані ключові події, які мали місце впродовж I півріччя 2022 року, наведено статистичну інформацію про розслідування та інші показники діяльності Бюро.

2. Порівняння показників діяльності Бюро у I півріччі 2022 року з попередніми звітними періодами

Кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про злочини				
2018	2019	2020	2021	2022, I
1204	1207	792	633	163
Кількість осіб, яким повідомлено про підозру				
2018	2019	2020	2021	2022, I
79	153	201	124	38
Кількість осіб, щодо яких складено обвинувальні акти				
2018	2019	2020	2021	2022, I
123	146	106	129	61
Кількість осіб, щодо яких набрав законної сили обвинувальний вирок суду				
2018	2019	2020	2021	2022, I
0	13	12	32	21
Кількість осіб, щодо яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду				
2018	2019	2020	2021	2022, I
0	0	0	1	1

Розмір збитків та обсяги їх відшкодування

Загальний розмір збитків і шкоди, завданих злочинами, віднесеними законом до підслідності НАБУ

(станом на кінець звітного періоду, млн. грн)

I , 2022 II , 2021 I , 2021 II , 2020 I , 2020 II , 2019 I , 2019 II , 2018 I , 2018 II , 2017

748,02 840,56 1112,86 370,67 689,68 38,78 107,81 92,02 107,05 117,01

Статистика звернень до Бюро та міжнародного співробітництва

	I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019	I, 2019	II, 2018	I, 2018	II, 2017
Звернення та запити, всього	5142	10387	8222	8763	12 357	15 250	9 040	6 412	8 740	11 731
Заяви, звернення, повідомлення про кримінальні правопорушення від юридичних осіб, державних органів та громадських організацій	628	923	374	416	450	758	434	234	518	2 749
Звернення громадян до кол-центру	1851	3480	3759	3784	8 480	7 382	3 043	2 328	3 082	2 731
Кількість надісланих запитів в рамках міжнародно-правової допомоги	71*	123*	116	75	148	114	114	118	83	173

*3 них виконано 49

Кількість направлених подань про усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального корупційного правопорушення

I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019	I, 2019	II, 2018	I, 2018	II, 2017
9	2	5	7	12	16	4	11	9	16***

*** - за період 01.01.2017 по 31.12.2017

Діяльність Управління внутрішнього контролю НАБУ

Надійшло звернень та скарг на дії працівників Національного бюро

I, 2022	II, 2021	I, 2021	II, 2020	I, 2020	II, 2019	I, 2019	II, 2018	I, 2018	II, 2017
89	160	280	331	219	283	303	240	344	393

Кількість проведених УВК перевірок на добросовісність та кількість негативних результатів

3/1	5/1	4/1	9/2	4 / 1	8 / 0	3 / 1	8 / 1	8 / 1	22 / 0
-----	-----	-----	-----	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Кількість проведених УВК службових розслідувань

8	4	4	4	4	8	8	14	18	15
---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Кількість працівників НАБУ, яких було притягнуто до відповідальності

0	9*	0	2	5	6	8	3	2	3
---	----	---	---	---	---	---	---	---	---

* В першому півріччі 2021 до Дисциплінарної комісії спрямовані матеріали для вирішення питання про притягнення до дисциплінарної відповідальності стосовно 8 працівників (Дисциплінарною комісією матеріали службових розслідувань не розглянуто), відповідно ці матеріали було розглянуто у другому півріччі

Види дисциплінарних стягнень, які було застосовано:

Рік, півріччя/ Стягнення	Звільнення	Догана	Зауваження	Попередження про неповну службову відповідність
2022, I	-	-	-	-
2021, II	1	6	2	-
2021, I	-	-	-	-
2020, II	1	1	-	-
2020, I	1	1	3	-
2019, II	1	4	-	1
2019, I	-	5	2	1
2018, II	-	2	1	-
2018, I	-	2	-	-
2017, II	2	-	1	-

Робота з кадрами**Фактична чисельність працівників Національного Бюро***

I, 2022II, 2021I, 2021II, 2020I, 2020II, 2019I, 2019II, 2018I, 2018II, 2017

656 668 661 651 653 678 662 638 638 621

* без урахування інформації про кількість посад державних службовців, інформація про перебування на яких становить інформацію з обмеженим доступом. Штатна чисельність працівників Національного бюро складає 700, в тому числі 223 – державні службовці, 477 особи начальницького складу.

Штат (призначено) детективів*

I, 2022II, 2021I, 2021II, 2020I, 2020II, 2019I, 2019II, 2018I, 2018II, 2017

240 225 224 231 236 240 232 210 212 212

*штатна чисельність

Співпраця з громадськістю та ЗМІ

Медійні заходи

I, 2022II, 2021I, 2021II, 2020I, 2020II, 2019I, 2019II, 2018I, 2018II, 2017

70 319 197 335 222 418 546 542 504 506

Відповіді на запити ЗМІ

46 158 150 195 151 254 287 216 236 209

Динаміка аудиторії Facebook-сторінки НАБУ*

86,0 86,0 85,8 83,0 80,9 69,4 67,6 66,9 65,2 61,6

*кількість акаунтів, які стежать за Facebook - сторінкою НАБУ, тис. акаунтів
<https://www.facebook.com/nabu.gov.ua>

Кошторис НАБУ

Кошторис НАБУ (за загальним фондом)*

2022 2021 2020 2019 2018 2017 2016 2015

1327,6** 1099,3 919,1 867,5 857,1 773,6 488,6 247,9

*млн. грн. станом на 31 грудня відповідного року

** станом на початок 2022 року; станом на 30.06.2022 затверджений кошторис 1226,0 млн грн.

Аналіз виконання кошторису (станом на кінець кожного звітного періоду)*

I, 2022 2021 2020 2019 2018 2017 2016 2015

509,4 996,0* 889,6 867,5 857,1 773,6 488,6 247,9

*42,0% відносно річного кошторису Бюро, що затверджений станом на 30.06.2022

3. Загальна оцінка звітного періоду

За I півріччя 2022 року зусиллями НАБУ та САП до суду скеровано обвинувальні акти стосовно 61 особи (це на 40% більше за аналогічний період минулого року). Не тільки кількістю, в цьому періоді в суд передано також справа голови Окружного адміністративного суду м. Києва та його заступників.

Спільна боротьба із корупцією

В справі «Укрзалізниці» щодо намагання закупити ПЛР-тести за завищеними цінами (розмір збитків міг становити близько 5 млн. грн) фактичні дані про невідповідність ціни було виявлено аудитором відповідно департаменту «Укрзалізниці». Прекрасна робота! Такою ж є історія взаємодії Бюро та керівника ДІАМ (державна інспекція архітектури та містобудування України) Семена Кривоноса щодо викриття спроби підкупу. Розмір хабаря становив 120 тис. дол. США, але замість неправомірної вигоди у вигляді введення в експлуатацію будівель із порушенням приватний забудовник став фігурантом кримінального провадження. Очікуємо скерування справи до суду.

Підкреслюємо важливість цих прикладів як таких, коли державні організації та співробітники стають активними учасниками системної боротьби із корупцією.

Поводження із відходами є тривалою і болючою темою для всієї країни. І наскрізь корупційною. Із 2009 року і до весни 2015 року кожен імпортер мав сплачувати за

утилізацію імпортованої тари повністю корупційний платіж (Порядок здійснення митного оформлення імпортованих товарів у тарі й пакувальних матеріалах, затверджений наказом Мінекономіки, Мінприроди України, ДМСУ від 30.07.2009 р. № 789/414/709; лист Міндоходів України від 18.02.2014 р. № 4160/7/99-99-24-01-06-17). Масштаби платежів сягали сотень мільйонів гривень в річному обчисленні, а реальна утилізація знаходилась на нулі. Аналогічною тривалий час була ситуація в сфері утилізації мастил. Кожне велике українське місто, включно із Києвом та Львовом, має в своїй історії гучні випадки виявлення корупції в сфері поводження із відходами.

Наприкінці червня НАБУ та САП затримали колишнього директора ДП «Укресресурси» за підозрою в розкраданні 13,69 млн. грн при закупівлі автоматів із прийому на переробку вторинної сировини. Замість якісних автоматів, були закуплені такі, які не здатні виконати заявлені функції, залучено посередник із Панами... Маємо сподівання, що «посередництво СІЗО» в триманні підозрюваного під вартою і подальший судовий процес продемонструють, що найкращий тренд – на зниження корупції в даній галузі.

Дещо про етику. На роботі.

Основні правила етичної поведінки державних службовців, до числа яких належать також співробітника НАБУ, викладені в Законі України «Про запобігання корупції», в якому даному питанню присвячений розділ VI. На виконання припису даного Закону НАЗК України затвердило «Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування».

Правила етичної поведінки державних службовців загально розповсюджуються на їх поведінку як державних службовців, тобто під час виконання ними службових обов'язків. Це наскрізно слідує із наведених нормативних документів.

«Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування під час виконання своїх посадових обов'язків повинні проявляти стриманість у разі критики чи образ...», «Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування під час виконання своїх посадових обов'язків повинні проявляти стриманість у разі критики чи образ». І хоча навіть НАЗК в певний момент перейшли цю межу в своєму приписі – «Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування, у тому числі в поза робочий час, повинні утримуватися від поширення інформації, зокрема розміщення коментарів на веб-сайтах і у соціальних мережах, що можуть завдати шкоди репутації державних органів та органів місцевого самоврядування», варто врахувати це як виключення.

Етичність поведінки державного службовця має оцінюватись в межах часу виконання ним службових обов'язків. Поза ними поведінка громадянина може бути різною і

такою, яка не відповідає етичним стандартам для державних службовців. В дуалістичному характері відношення до однієї персони із різними стандартами немає нічого незвичного. Громадянин в басейні, в стрілецькому тирі чи в метро мають різні набори прав та обов'язків.

Змішування іпостасей може призводити до негативних наслідків.

По закінченні виконання службових обов'язків людина може виявити нестриманість, поширити неперевірену інформацію чи чутки, використати підвищену інтонацію та нецензурну лексику, може одягнутися кричуще і т.д. Щось із цих поведінкових моделей може не мати наслідків, призвести до суспільного осуду і навіть юридичних наслідків. Але не може, не має призводити до дисциплінарних наслідків. До яких та сама поведінка державного службовця під час виконання ним службових обов'язків призводить зобов'язана.

Увазі Бюро

Рада громадського контролю хоче підкреслити вразливість роботи непрозорих державних підприємств таких як Нафтогаз або Енергоатом (у яких наглядові ради або є залежними від влади, або їх немає взагалі)

Ми вбачаємо що така модель роботи несе великі корупційні ризики, та просимо НАБУ приділяти роботи цим підприємствам особу увагу.

Також, ми вбачаємо велику концентрацію корупції у роботі митниці. У зв'язку з повномасштабною агресією з боку Російської Федерації через митницю проходить велика кількість допомоги для ЗСУ, яка потребує якнайшвидшого перетинання кордону. У наших реаліях митниця стає родючим ґрунтом для корупції. Окрім цього слід зазначити що наразі є шалений запит суспільства на боротьбу з корупцією, яка пов'язана з гуманітарною допомогою. НАБУ теж важливо брати це до уваги.

З експертизами знову погіршення

Війна наклала відбиток на всі сфери життя нашої країни і на діяльність Національного антикорупційного бюро також. На жаль наразі зупинено фінансування видатків на експертизи в кримінальному процесі із залученням приватних експертів та експертних установ. Діє мораторій на видатки по здійсненню перекладів.

НАБУ звернулося до Кабінету Міністрів щодо змін в цих аспектах і РГК НАБУ повністю підтримує повернення фінансування.

НАБУ під час війни

Із 24 лютого працівники САП та НАБУ додали до своїх службових обов'язків також безпосередню участь у бойових діях, забезпечення здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації. 12 прокурорів САП проходять службу в ЗСУ, понад 100 детективів та бійців УСО НАБУ зголосилися бути включеними в Тимчасовий оперативно-бойовий

зведений загін. Звіт Бюро та публічна інформація рясніють прикладами дій працівників по захисту України в найрізноманітніших галузях. Віддаючи шану патріотизму, відвазі працівників Бюро, підкреслимо також винятковий професіоналізм, який виявився в кризових умовах військових дій.

Допити полонених, перевірки на поліграфі (блискуча робота УВК НАБУ), розмінування, виявлення та ліквідація ДРГ, участь у фронтових бойових діях, документування військових злочинів, OSINT та найрізноманітніші аналітичні дослідження (повага детективам-аналітикам Бюро), патрулювання, проведення фільтраційних міроприємств тощо. Співробітництво із СБУ, ГУР МОУ, ГПУ – усюди допомога НАБУ у відсічі агресору була потрібною та ефективною.

Рада громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України, надає загальний схвальний висновок на звіт Бюро за перше півріччя 2022 року, пишається видатною участю співробітників Бюро у справі захисту нашої країни від збройної агресії. Власне так само роблять і колеги по РГК, частина яких вступило до лав ЗСУ, інші допомагають перемозі в цивільний спосіб.

РГК звертає увагу на сталу ефективність Бюро в непростих умовах.

Рада громадського контролю вітає обрання очільника САП та підкреслює необхідність проведення ефективного конкурсу на обрання нового Директора Бюро.